MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)
ONOR. IMHALLEF
ROBERT G MANGION

Seduta tat-3 ta' April, 2014

Citazzjoni Numru. 312/2009

Qorti Civili

(Sezzjoni tal-Familja)

Onor. Imhallef Robert G. Mangion LL.D.

Illum 3 ta' April 2014

Rikors Guramentat Nru. 312 / 09RGM

Kawza fil-lista: 36

A B

vs

C B

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tal-attur li permezz tieghu ppremetta u talab is-segwenti:

“Illi l-partijiet izzewgu fit-23 ta' Dicembru 1995 u minn dan iz-zwieg twieled tifel Kyle B li ghadu minuri.

Illi l-partijiet huma separati legalment permezz ta' sentenza tal-Qorti tal-Appell per Prim Imhallef Degaetano, deciza fis-27 ta' Jannar 2006 fl-ismijiet premessi (Cit Nru 364/02 RCP).

Illi l-istess sentenza ordnat lill-attur ir-rikorrenti jhallas lill-intimata martu mitt lira Maltija (LM100) kull erba gimghat bhala manteniment ghall-mara u kwantu ghal mitt lira Maltija (LM100) kull erba gimghat ghall-minuri, pagabbli b'effett mid-data ta' din is-sentenza u liema ammont ghandu jitnaqqas direttament mill-paga tal-attur mill-employer tieghu u jintbaghat mill-istesss employer tal-attur lill-konvenuta fir-residenza.

Illi ghalhekk huwa jghaddi manteniment kull erba gimghat lill-intimata s-somma ta' erbgha mija u hamsa u sittin Ewro u sebgha u tmenin centezmu (Ewro 465.87c).

Illi tali decizjoni tghid ukoll a fol. 16 li l-Qorti tal-Appell waslet ghal dan 1-ammont in vista tal-introjtu tal-attur ir-rikorrenti li dak iz-zmien kellu LM388 basic pay u LM120 overtime fix-xahar b'kollox LM508 fix-xahar.

Illi mid-data tas-sentenza hawn fuq imsemmija sallum is-sitwazzjoni finanzjarja tal-attur ir-rikorrenti iddegradat fis-sens x-xoghol ftit li xejn sar hemm overtime, u kif ukoll huwa jrid

imantni wkoll tifel li sussegwentement kellu minn relazzjoni li ghandu ma' certu Natasha Baldacchino, liema tifel minuri jismu Xavier B u twieled fl-4 ta' Dicembru 2008 u ghalhekk il-qaghada finanzjarja tieghu tbidlet wara d-data tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell hawn fuq imsemmija b'tali mod li huwa jinsab fl-impossibilita li jonora l-obbligu tal-hlas ta' manteniment lil martu l-intimata.

Illi huwa jahdem bhala porter l-isptar u meta inghatat s-sentenza tas-separazzjoni tieghu l-overtime kien ikun ta' spiss kif hadet in konsiderazzjoni dik il-Qorti izda llum sar kwazi xejn.

Illi inoltre huwa jhallas ukoll nofs il-house loan u cioe Ewro 223 fix-xahar u wara li jitnaqqas il-manteniment lil martu intimata u lil ibnu, l-house loan, jibqghalu biss f'idejh circa 360ewro li minnhom irid imantni lil ibnu tarbija l-iehor Xavier B.

Illi inoltre l-konvenuta hija kapaci tahdem, ghadha zghira u s-sitwazzjoni taghha hija tali li minbarra s-somma ta' Ewro465.87c kull erba gimghat hija tircevi wkoll ic-children's allowance u anke baqghet tiehu l-ghajnuna socjali u ghalhekk ghandha mezzi biex tghajjex lilha innifisha u hija kapaci tmanti lilha nnifisha;

Illi ghalhekk fil-fehma umli tar-rikorrenti attur jezistu ragunijiet sufficjenti fil-ligi sabiex jigi varjat il-quantum tal-manteniment pattwit ghall-konvenuta ;

Illi waqt ghalkemm interpellata l-konvenuta baqghet inadempjenti u lanqas ghal medjazzjoni qatt ma attendiet ghajr li baghtet fl-ahhar sessjoni lill-avukat taghha biex tghid lil medjatur jaghlaq il-medjazzjoni;

Illi din it-talba qed issir ai termini tal-artikolu 21 tal-Kodici Civili u qed issir limitatament ghal hlas ta' manteniment lill-intimata personalment u mhux ghal hlas ta' manteniment li r-rikorrenti jghaddi lill-intimata bhala manteniment ghal ibnu minuri Kyle;

Illi permezz ta' digriet moghti mill-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) tal-14 ta' Settembru 2009 l-attur ir-rikorrenti gie awtorizzat jipprocedu bir-rikors guramentat skond il-ligi.

Ghaldaqstant , tghid il-konvenuta ghaliex din l-Onorabbli Qorti ma ghandhiex:

1. Tiddikjara li l-qaghda finanzjarja tal-attur ir-rikorrenti tbidlet wara d-data tas-sentenza tal-kawza ta' separazzjoni u cioe wara s-27 ta' Jannar 2006 b'mod li huwa jinsab fl-impossibilita li jhallas il-manteniment lil martu l-intimata jew bicca minnu;

2. Tordna li r-rikorrenti ghandu jigi mehlus mill-obligu tieghu li jmantni lil martu l-intimata u ghalhekk tordna c-cessjoni [recte: cessazzjoni] tal-attur rikorrenti li jissoministra lill-konvenuta intimata r-retta alimentari li huwa tenut li jissoministra ghaliha personalment skond is-sentenza tal-Qorti tal-Appell tas-27 ta' Jannar 2006 hawn fuq hawn fuq imsemmija;

3. Fin-nuqqas tordna l-varjazzjoni tal-istess manteniment ghal intimata u tistabilixxi retta alimentari gdida ghal manteniment iktar baxxa mill-ammont ta' manteniment li qeghda tipprecepixxi l-istess konvenuta intimata minghand r-rikorrenti attur.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta intimata li minn issa hija ingunta in subizzjoni."

Rat il-lista tax-xhieda u l-elenku tad-dokumenti pprezentati mill-attur.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuta li permezz taghha resqet is-segwenti eccezzjonijiet:-

1. "Illi preliminarjament, qed jigi eccepiet in-nullita' tal-azzjoni kif postulata, stante illi l-konvenuta intimata tippercepixxi manteniment minghand l-attur rikorrenti ghaliha u ghall-minuri Kyle B, oltre illi l-esponenti giet fdata bil-kura u 1-kustodja tal-imsemmi minuri; illi ghalhekk l-esponenti qed teccepixxi n-nuqqas ta' integrita' ta' gudizzju tal-azzjoni kif proposta.

2. Illi fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-sueccepiet, it-talbiet attrici ghandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra l-istess attur rikorrenti, stante illi hum a infondati fil-fatt u fid-dritt, u dan kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza. lili jigi eccepiet illi kwalunkwe tibdil li seta' irrizulta fic-cirkostanzi - finanzjarji jew mod iehor - tal-konvenut intimat, huma konsegwenza tad-decizjonijiet u azzjonijiet tal-konvenut

intimat; illi l-esponenti m'ghandhiex tbati l-konsegwenzi ta' tali azzjonijiet u decizjonijiet, u ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu respinti. Iili dawn id-decizjonijiet u azzjonijiet kollha ttiehdu u sehhew wara li nghatat is-sentenza ta' separazzjoni personali mill-Onorabbli Qorti tal-Appell, u ghalhekk il-konvenut intimat kien ben konsapevoli tal-obbligi mposti fuqu in forza ta' din is-sentenza, u minkejja f'dan tghabba b'pizijiet li ma jiflahx ghalihom; illi l-esponenti m'ghandhiex tbati ghal dan.

3. Illi l-esponenti teccepixxi wkoll illi hi m'hix f'qaghda illi ssib impieg u tahdem, u dan minhabba ragunijiet medici, u dan kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza. Illi oltre dan, l-esponenti m'hix intitolata ghal ebda beneficcji socjali, ghajr ghac-childrens' allowance, u dan ukoll kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

4. Illi jsegwi ghalhekk illi t-talbiet attrici ghandhom jigu respinti, u dan bl-ispejjez kontra l-attur rikorrenti."

Rat il-lista tax-xhieda pprezentata mill-konvenuta.

Rat in-noti ta' osservazzjonijiet tal-partijiet[1]

Rat ir-rapport tal-espert mediku Dr Antoine Zrinzo prezentat fil-21 ta' Novembru 2011 dwar il-kondizzjoni medika tal-konvenut.[2]

Rat l-atti kollha.

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Ikkunsidrat;

[1] Fol. 613 u fol. 633
[2] Fol. 539

L-Azzjoni.

B'sentenza fl-ismijiet *A B vs C B* moghtija mill-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) fit-28 ta' Ottubru 2004, konfermata fl-Appell fis-27 ta' Jannar 2006, l-attur kien gie kkundannat ihallas lill-konvenuta s-somma ta' mitt lira Maltin (Lm100) kull erba' gimghat bhala manteniment ghaliha personali u mitt lira Maltin (Lm100) ohra kull erba' gimghat bhala manteniment ghall-minuri binhom li jirrisjedi mal-omm.

Permezz tal-kawza odjerna l-attur qed jikkontendi li l-qaghda finanzjarja tieghu minn wara s-sentenza tbiddlet "b'mod li huwa jinsab fl-impossibilta' li jhallas il-manteniment lil martu l-intimata jew bicca minnu." Ghalhekk qed jitlob li l-ordni sabiex ihallas il-manteniment lill-konvenuta in forza tal-imsemmija sentenza tigi revokata in toto jew in parte.

Il-konvenuta qed topponi t-talbiet attrici. Fl-ewwel lok resqet eccezzjoni preliminari fejn eccepiet in-nullita' tal-azzjoni kif postulata fuq il-pretest li tissussisti nuqqas ta' integrita' ta' gudizzju in kwantu ma giex imharrek fil-kawza iben il-partijiet li ghadu minuri u li permezz tas-sentenza precitata l-attur gie kkundannat ihallas lill-konvenuta manteniment ghalih. Fil-mertu qed tikkontesta t-talbiet attrici bhala infondati fil-fatt u fid-dritt. Issostni illi kwalunkwe tibdil li seta' jirrizulta fic-cirkostanzi tal-attur, finanzjarji jew mod iehor, huma konsegwenza tad-decizzjonijiet u azzjonijiet tal-attur rikorrent. Il-konvenuta tikkontendi li m'ghandiex tbaghti l-konsegwenzi tal-azzjonijiet u decizzjonijiet li ha l-attu. Issostni l-konvenuta illi id-decizzjonijiet u l-azzjonijiet li ha l-attur wara s-sentenza tal-Qorti tal-Appell hadhom meta "kien ben konsapevoli tal-obbligi imposti fuqu in forza ta' din is-sentenza u minkejja f'dan tghabba b'pizijiet li ma jiflahx ghalihom". Il-konvenuta qeghda wkoll topponi ghat-talbiet attrici ghaliex issostni li mhix f'qaghda li ssib impieg u tahdem u dan minhabba ragunijiet medici. Spjegat li apparti l-manteniment minghand l-attur ghaliha u ghal binha tircevi biss ic-children's allowance bhala beneficcji socjali u xejn aktar.

Ikkonsidrat;

Qabel ma titratta l-mertu il-Qorti ser qabel xejn tiddelibera dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta li hi ta' natura preliminari u li jekk tigi akkolta l-procediment jieqaf bl-akkoljiment taghha.

L-Ewwel Eccezzjoni: In-nullita' tal-azzjoni attrici.

Fl-ewwel eccezzjoni taghha l-konvenuta teccepixxi n-nullita' tal-azzjoni attrici ghaliex tikkontendi li l-gudizzju mhux integru stante li l-minuri ma hux parti f'din il-kawza.

Huwa minnu li s-sentenza li l-effetti taghha qed jintalab li jigu varjati tirreferi ghall-manteniment li l-attur gie kkundannat ihallas lill-konvenuta ghall-minuri, iben il-partijiet, izda fil-verita' l-minuri ma kienx parti fil-kawza precedenti. Ghaldaqstant il-htiega li jkun parti fil-kawza odjerna ma tezistiex.

Raguni ohra ghaliex l-eccezzjoni in dizamina ma hiex fondata temani mill-fatt illi fir-rikors guramentat l-attur iddikjara li t-talba attrici bl-ebda mod ma kienet indirizzata fir-rigward tal-manteniment pagabbli ghall-minuri.

Ghaldaqstant l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta qed tigi respinta.

Allegata impossibilta' da parti tal-attur li jonora l-ordni ghall-hlas tal-manteniment.

L-attur jallega li minhabba bdil fic-cirkostanzi huwa jinstab fl-impossibilta' li jonora l-obbligu impost fuqu permezz tas-sentenza fuq indikata li jhallas il-manteniment lill-martu.

In tema legali ghandu jinghad, illi kif tajjeb osserva l-attur fin-nota ta' osservazzjonijiet tieghu, il-gurisprudenza nostrana tiddistingwi bejn separazzjonijiet *ope iudicii* u dawk konsenswali. Kif gie dikjarat fis-sentenza citata mill-attur, fl-ismijiet **Jean Pierr sive Jean Borg vs Nicole Borg** (Appell – 30/11/2012): "…revizzjoni ta' manteniment kuntrattwali tista' ssir meta jissussistu certu cirkostanzi li gew kwalifikati bhala ta' natura gravi, eccezzjonali jew indipendenti mill-volonta' tal-attur li gabuh fl-impossibilta' li jhallas ir-retta alimentarja."

Is-sentenza tal-Qorti tal-Appell tas-27 ta' Jannar 2006.

Fis-sentenza "A B vs C B" moghtija mill-Qorti tal-Appell fis-27 ta' Jannar 2006[3] li permezz taghha giet konfermata tista' tghid fl-intier taghha sentenza moghtija mill-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) moghtija fit-28 ta' Ottubru 2004, gie stabbilit li dak iz-zmien id-dhul tal-attur kien jammonta ghal madwar Lm508.0 fix-xahar, rapprezentanti in kwantu ghal Lm388.00 fix-xahar paga bazika u in kwantu ghal Lm120.00 fix-xahar *overtime*. Jidher li dak iz-zmien l-*overtime* li kien jahdem l-attur kien wiehed regolari u kostanti tant li hekk gie kkonsidrat mill-Qorti. Dwar il-kundanna tal-attur li jhallas manteniment jinghad hekk fis-sentenza tal-Ewwel Qorti:-

"Illi fil-kontro-talba taghha, fit-tielet talba, C B talbet li tigi ffissata r-retta alimentarja ghaliha u ghat-tifel ukoll.

Illi l-attur fl-eccezzjonijiet tieghu ghall-kontro-talba sostna li huwa ma jopponix ghal din it-taiba purche illi din tirrifletti c-cirkostanzi kollha tal- kaz li ghandhom jinkludu l-introjtu ta' l-attur u l-kapacita' tal-konvenuta li tahdem.

Illi fis-seduta ta' 1-24 ta' Marzu 2004, il-konvenuta talbet bhala manteniment, mitejn lira Maltija (Lm200) ghaliha u ghat-tifel (liema manteniment bhalissa huwa ta' mija u sittin lira Maltija (Lm160) skond id-digrieti attwalment vigenti u applikabbli pendente lite.

Illi pero' fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu l-attur sostna li huwa ma jhossx li ghandu jigi kkundannat ihallas retta alimentari ghall-konvenuta u dan minhabba diversi ragunijiet - kemm ghax hija hatja tal-firda taghhom, kemm ghax l-agir taghha huwa bazi soda ghall-annullament taz-zwieg taghhom, kemm ghax tali kundanna tkun ta' piz tremend u xxekklu milli jirrealizza x-xewqa tieghu li jkollu hajja familjari normali u huwa ma jiflahx ghall-piz finanzjarju ta' zewg farniljt, kif ukoll ghax il-konvenuta ghad ghandha tnejn u tletin (32) sena biss u hija ghandha l-kapacita' li tahdem.

Illi din il-Qorti ma taqbilx ma' dak li ssottometta l-attur fin-nota tieghu. Fl-ewwel lok ma rrizultax mill-pravi li l-konvenuta kienet hatja ghall-firda, izda kien l-istess attur li unikament u esklussivament ikkawza l-istess.

Illi dwar ix-xewqa tieghu li huwa jistabbilixxi familja ohra, din owjament hija affari ta' l-attur, izda b'daqshekk ma jfissirx li huwa jista' jahrab mill-obbligazzjonijiet tieghu ta' manteniment verso l-konvenuta u ibnu. Dak li jaghmel huwa, ovvjament decizjoni tieghu, li ghaliha huwa certament ghandu jassumi r-responsabbilita' pero dan ma jwassal qatt lill-istess attur sabiex jahrab mir-responsabbilitajiet u l-obbligi tieghu naxxenti minn din ir-

[3] Fol. 5

relazzjoni tieghu ta' ragel mizzewweg.

Illi dwar dak li l-istess attur qal dwar il-konvenuta, u dan wara li ghamel kawza kollha jallega li l-konvenuta marida mentalment, din il-Qorti fic-cirkostanzi attwali jirrizulta li l-konvenuta qed tahdem billi tiehu hsieb xorta tad-dar u wkoll trabbi lil binha, u dan baqghet qed taghmlu minkejja kull allegazzjoni ta' difett li hija giet akkuzata bih, u dan meta l-istess minuri certament li ghandu bzonn il-prezenza taghha u ghalhekk trid tiehu hsiebu.

Illi ghalhekk din il-Qorti in vista ta' l-introjtu ta' l-attur, li huwa qed jghid li ghandu tlett mija u tmienja u tmenin lira Maltija (Lm388) basic pay u mija u ghoxrin lira Maltija (Lm120) overtime fix-xahar, b'kollox hames mija u tmien liri Maltin (Lm508) fix-xahar - (fl-affidavit tieghu datat 24 ta' Lulju 2002 qal li ghandu basic pay ta' Lm399.66 fix-xahar) thoss li ghandha tiffissa l-manteniment li l-istess attur ghandhu jhallas lill-konvenuta ghaliha u ghal binha fl-ammont ta' mitejn lira Maltija (Lm200) kull erba' gimghat, kwantu ghall-ammont ta' mitt lira Maltija (Lm100) kull erba' gimghat bhala manteniment ghall-mara, u kwantu ghal mitt lira Maltija (Lm100) kull erba' gimghat ghall-minuri, pagabbli b'effett mid-data ta' din is-sentenza u liema ammont ghandu jitnaqqas direttament mill-paga ta' l-attur mill-employer tieghu u jintbaghat mill-istess employer ta' l-attur lill-konvenuta fir-residenza u din il-Qorti tordna lill-konvenuta sabiex a spejjez taghha tinnotifika kopja legali ta' din id-decizjoni lill-emplo eta' l-istess attur, sabiex l-istess employer jaderixxi ruhu ma' l-istess."

Fl-4 ta' Dicembru 2008 l-attur kellu tarbija minn certu Natasha Baldacchino li maghha l-attur gia' kellu relazzjoni meta inghatat is-sentenza fuq imsemmija tant li Baldacchino tissemma fis-sentenza tal-Ewwel Qorti meta giet trattata ir-responsabbilta' ghat-tkissir taz-zwieg tal-partijiet. Jinghad hekk fis-sentenza[4]:-

"Illi minkejja is-sitwazzjoni li sabet fiha l-konvenuta hija xorta wahda jidher li kienet lesta li tirranga kemm-il darba l-istess attur kien iqatta' iktar hin maghha, jaqta' mix-xoghol, u jikkonvinciha li ma kellux relazzjonijiet ma' xi mara ohra, izda l-attur baqa' jzomm l-istess ritmu ta' xoghol, mar joqghod matul il-gurnata band' ohra, qal lill-konvenuta li ma kienx ghadu jhobbha, u jirrizulta li almenu minn Frar 2002 certa Natasha Baldacchino, li tahdem mieghu fuq ix-xoghol, kellha relazzjoni mieghu, li jidher li ghadha tezisti wkoll llum. Min fuq l-istess attur qed kontinwament jghid lill-konvenuta li din qed timmagina, u kawza ta' din' is-separazzjoni kienet il-kondizzjoni mentali ta' martu, li certament ma jistax ikun li f'nofs dan l-inkwiet kollu marret ghall-ahjar.

Illi fuq kollox u meta din il-Qorti tiehu in konsiderazzjoni l-provi u x-xhieda kollha migbura, din il-Qorti thoss li x-xhieda ta' l-attur m'hijiex kredibbli, anzi thoss li kontrarjament ghal

---

[4] Fol. 10 (a tergo)

dak li allega huwa kien l-agir irresponsabbli tieghu li wassal ghal din il-kawza ta' separazzjoni, u dan billi mmaltratta lil martu f'diversi modi, mhux l-inqas billi jidher li ma halliex okkazjoni wahda sabiex jingurja u jghajjar lil martu ghaliex issofri minn dipressjoni, u f'dan is-sens huwa hati verso l-konvenuta ta' eccessi u mohqrija, u wkoll bil-mod konsistenti kif tratta lill-martu bhala suggetta ghalih, u kull suspett taghha dwar il-mod kif kien qed jagixxi huwa attwribwih ghal dak li huwa dejjem allega li huwa l-istat mentali taghha, haga li hija krudili minnha nnfisha, u jidher li l-attur ghamel minn kollox sabiex litteralment jnaqqas id-dinjita' tal-konvenuta u jirredikolaha, filwaqt i b'hekk huwa jkun qed jahbi, jew jittanta jahbi l-agir abusiv tieghu."

- omissis -

"Illi apparti dan kollu din il-Qorti thoss ukoll li l-attur, minkejja x-xoghol kollu li jghid li kien jahdem xorta wahda kien izomm lill-konvenuta nieqsa mill-flus, kien jezercita u kompla jezercita fuq l-konvenuta, anke fil-mori tal-kawza vjolenza psikologika, mmirata sabiex ibaxxi lill-konvenuta b'kull mod immaginabbli, mhux l-inqas billi jghajjarha bid-difetti allegati taghha, u din tikkostitwixxi fl-opinjoni ta' din il-Qorti, vjolenza domestika, li sfortunatment kienet qed issir u baqghet qed issir fil-mori tal-kawza quddiem l-istess minuri, u kienu ghalhekk li saru r-rakkomandazzjonijiet minhabba dan, mill-istess espert mediku, fejn anke issuggerixxa li kemm jista' jkun l-partijiet ma jghixux taht l-istess saqaf.

Illi apparti dan jirrizulta li l-attur huwa hati verso martu ta' adulterju, u kontrarjament ghal dak allegat mill-attur, dan l-adulterju jidher li sehh anke qabel l-istituzzjoni ta' l-istess proceduri odjerni, u dawn ukoll ghalhekk kienu kawza tas-separazzjoni odjerna.

Illi ghalhekk f'dan il-kuntest din il-Qorti thoss li l-allegazzjonijiet attrici fil-konfront ta' martu l-konvenuta mhux biss ma gewx ippruvati, izda addirittura huma kompletament bla bazi, stante li din il-Qorti wara li ezaminat ix-xhieda kollha prodotta thoss li dak li wassal ghas-separazzjoni ta' bejn il-partijiet kien proprju l-agir illegalli u abusiv ta' l-attur fil-konfront ta' martu u dan konsistenti fadulterju, sevizzi, theddid, mohqrija u ngurji gravi da parte ta' l-istess l-attur, liema ngurji baqghu jigu pperpetrati fuq il-konvenuta anke permezz ta' l-atti f'din il-kawza, kif din il-Qorti gja kellha okkazzjoni li tindika."

Jirrizulta ghalhekk illi meta inghatat is-sentenza mill-Ewwel Qorti, il-konvenut kellu gia' relazzjoni extra-matrimonjali ma' Natasha Baldacchino tant li l-Qorti kienet waslet ghall-konkluzzjoni li wahda mir-ragunijiet ghat-tkissir taz-zwieg tal-partijiet kienet ir-relazzjoni adultera li l-attur kellu sa minn dak iz-zmien ma' Natasha Baldacchino. Mis-sentenza jirrizulta li l-attur gia' minn dak iz-zmien kien qed jikkontendi li fil-komputazzjoni tal-manteniment minnu dovut il-Qorti kellha tiehu in konsiderazzjoni il-hsieb tieghu li fil-futur

qarib jifforma familja mal-imsemmija Natasha Baldacchino. Izda l-Ewwel Qorti kienet skartat tali ragunament u ghabbietu bir-responsabbilta' ghall-azzjonijiet futuri tieghu.

Tali konkluzzjoni giet kondiviza mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza taghha tas-27 ta' Jannar 2006:-

Din il-Qorti ghamlet ezami akkurat tal-provi akkwiziti fil-process li tressqu mill-partijiet in kwistjoni dwar ir-responsabbilita' ghat-tkissir taz-zwieg, u kif ukoll qieset sewwa n-noti ta' sottomissjonijiet li l-partijiet skambjaw bejniethom quddiem l-ewwel Qorti fuq din il-kwistjoni u waslet ghall-konkluzjoni li ma tistax tilqa' l-ewwel aggravju ta' l-appellanti billi jidhrilha li l-konkluzjoni li waslet ghaliha l-ewwel Qorti dwar ir-responsabbilita' ghat-tkissir taz-zwieg hija konkluzjoni korretta u gusta.

Allegat tnaqqis fid-dhul tal-attur u nuqqas ta' *overtime.*

Stabbilit li d-dhul regolari tal-attur fiz-zmien li inghatat is-sentenza precedenti kien jammonta ghal medja ta' Lm508.00 fix-xahar, jehtieg jigi ezaminat x'inhu d-dhul li llum ghandu l-attur. (Is-somma ta' Lm508 fix-xahar hi ekwivalenti ghal elf, mija u tlieta u tmenin ewro (€1,183) fix-xahar u cioe' €14,196.00 f'sena).

L-attur jikkontendi li d-dhul tieghu illum ma jinkludiex sahra peress li skond hu is-sahra spiccat. Jghid li llum jaqla elf, mija u hamsin ewro (€1,150) fix-xahar. Dan pero' ma jaqbilx mal-atti. A fol. 77 tal-process hekk certifikat rilaxxjat mill-Isptar Mater Dei fejn jiccertifika li matul is-sena 2009 l-attur kellu dhul annwu gross ta' tnejn u ghoxrien elf, mija u sebgha u erbghin ewro (€22,147). Fis-seduta tat-22 ta' Marzu 2010 xhed Geoffrey Scicluna[5], Manager fl-Isptar Mater Dei. Jikkonferma li fis-sena 2006 l-attur kellu Lm1,875.70 overtime, fis-sena 2007 kellu Lm1,731.49 overtime, fis-sena 2008 kellu €3,875.71 overtime.

Fir-rigward tas-sena 2009 ic-certifikat a fol. 77 juri salarju gross annwu ta' €22,147.58 minghajr indikazzjoni ta' allowances jew overtime. Ix-xhud Geoffrey Scicluna kien ipprometta li jerga' jitla jixhed sabiex jaghti spjegazzjoni jekk l-attur kienx jaghmel over-time u jekk qattx irrifjuta overtime. Mill-atti ma jirrizultax li rega tela' jixhed. Fil-fatt fl-ebda

[5] Fol. 84

wahda min-noti ta' osservazzjonijiet tal-partijiet ma hemm referenza ghal xi xhieda ulterjuri moghtija minn Geoffrey Scicluna jew xi rapprezentant iehor mill-Isptar Mater Dei fejn jahdem l-attur.

Izda b'nota li tinsab a fol. 310 tal-process it-Tabib Principali tal-Gvern ipprezenta kopja ta' certifikat rivedut riferibbli ghad-dhul tal-attur matul is-sena 2009. Permezz ta' dan id-dokument gie kkonfermat illi fil-fatt fis-sena 2009 l-attur kellu dhul gross ta' €22,147.58 u mhux €1,150.00 fix-xahar kif qed jikkontendi l-attur. Jirrizulta wkoll illi minn dan id-dokument illi s-somma imsemmija ta' €22,147.58 tirraprezenta in kwantu €13,393.24 salarju; in kwantu ghal €3,498.50 allowances u in kwantu ghal **€3,498.50 overtime**. Isegwi ghalhekk illi l-attur kien fil-fatt ghadu qed jinghata overtime.

F'pagna 2 tan-nota ta' osservazzjonijiet tieghu prezentata fl-24 ta' Settembru 2013 l-attur jissottometti illi "fis-sena 2007 tali ammont l-ewwel kien ta' €20,537.78 izda mbaghad tal-Mater Dei irrealizzaw li ghamlu zball u kkoregu l-istess sabiex llum huwa jaqla' €1,150 netti fix-xahar." Ghalkemm il-Qorti skandaljat il-process biex issib il-provi in sostenn ta' dik is-sottomissjoni, mill-atti ma jirrizulta xejn minn dan. Isegwi ghalhekk illi l-attur ma gab l-ebda prova biex jikkuntrasta c-certifikat rilaxxjat mill-Isptar Mater Dei li jiccertiika li fis-sena 2009 id-dhul globali tal-attur kien €22,147.58, somma ferm superjuri ghad-dhul li kellu l-attur meta inghatat is-sentenza tas-separazzjoni.

Ghalhekk l-allegazzjoni tieghu li d-dhul tieghu minn wara l-ewwel sentenza naqas drastikament m'ghandiex mill-verita'.

Zieda fl-ispejjez tal-Attur.

Kawzali ohra tal-attur hi li mis-sena 2006 'il quddiem l-ispejjez tieghu zdiedu ghal diversi ragunijiet.

Jispjega li fil-frattemp huwa fforma familja ohra u ghandu tarbija u ghalhekk l-ispejjez tieghu zdiedu. Spjega wkoll li mas-siehba tieghu huwa xtara proprjeta' fejn joqghodu u ghalhekk

kellhom jidhlu f'*house loan* u jhallas lill-bank is-somma ta' €205.00 fix-xahar. Inotre kienet insterqitlu l-karrozza u kellu jixtri ohra bid-dejn li ghadu jhallsu sallum u jhallas €89.00 fix-xahar.

Twelid ta' tarbija wara l-kundanna ta' hlas ta' manteniment.

Dwar it-tarbija li l-attur kellu minn mara ohra wara li inghataw is-sentenzi fuq imsemmija, hija l-fehma tal-Qorti illi tali avveniment wahdu ma jistax jittiehed bhala raguni valida ghaliex persuna obbligata li thallas manteniment in forza ta' sentenza ta' Qorti ghandha tigi ezonerata milli thallas il-manteniment dovut. Huwa mistenni li wiehed jagixxi b'responsabbilta'. Meta l-attur iddecieda li jkollu tarbija minn mara ohra meta gia' kellu l-obbligu fuqu impost mill-Qorti li jhallas is-somma mensili ta' €465.87 lill-konvenuta; ghaliha u ghall-minuri, **kien qed jerfa' responsabbilta' gdida li issa ma jistax jitfaghha fuq il-konvenuta.** It-twelid ta' tarbija minn mara ohra ma hux ekwivalenti ghal disgrazzja li l-attur ma kellux kontroll fuqha. **Kieku kellha tigi accettata s-sottomissjoni tal-attur f'dan ir-rigward ikun ifissser illi kull min jigi kkundannat li jhallas manteniment lill-martu ikun jista' jinnewtralizza u jgib fix-xejn l-ordni tal-Qorti ghall-hlas tal-manteniment billi jkollu trabi minn nisa ohra.**

Gie affermat mill-Qrati nostrani illi l-bdil fic-cirkostanzi li ghandhom jigi kkonsidrati huma dawk li jirrigwardaw <u>in-nukliju familjari ezistenti meta sehhet is-separazzjoni</u> personali "u tal-ebda relazzjoni extra-maritali li l-attur joghgbu, kif jidher provat, li jistabbilixxi, ghandu wkoll ikun car illi l-frazi "l-impjieg jintemm" kienet tirreferi ghal cirkustanzi li jkunu indipendenti mill-volonta'…." (**Saviour Zahra vs Maria Antoinette Zahra et** - Appell – 13 ta' Lulju 2001).

Dwar il-*house loan* li l-attur dahal ghaliha flimkien mal-partner tieghu, il-Qorti taghmel referenza ghal dak espost *supra* fir-rigward tat-twelid ta' tarbija minn mara ohra u ma tqisx li tali avveniment huwa raguni valida sabiex l-ordni tal-Qorti, konfermata fl-Appell, tigi newtralizzata.

Dwar id-dejn biex xtara karrozza wara li allegatament insterqitlu l-vettura li kellu, din il-Qorti taghmel referenza ghal digriet moghti fis-26 ta' Jannar 2012 minn din il-Qorti diversament preseduta, fejn kien gie michud rikors tal-attur tal-21 ta' Novembru 2011 fejn kien proprju talab li jressaq provi dwar serq ta' vettura proprjeta' tieghu li allegatament sehhet fil-mori

ta' din il-kawza. Tali digriet jiprekludi lil din il-Qorti kif issa preseduta milli tikkonsidra l-pretensjoni tal-attur f'dan ir-rigward.

Il-Kapacita' Lavorativa tal-Konvenuta.

Pretensjoni ohra tal-attur hi li m'ghandux ihallas il-manteniment lill-martu ordnat mill-Qorti ghaliex jallega li hi kapaci tahdem u li kapriccozament ma tahdimx. F'dan ir-rigward il-Qorti kienet innominat, fuq talba tal-istess attur, lil Dr Anthony Zrinzo bhala espert mediku. Fir-rapport peritali tieghu Dr Zrinzo jghid hekk:-

"The clinical impression is that of a diffuse, fibromyalgia with accompanying biocciptial tension headaches, as well as lumbago. Furthermore, Ms B suffers from chronic anxiety and depression. Unfortunately the various conditions serve to aliment further each other and as has happened over the years, in spite of the fact that Ms B has seen various specialists (as summarised above) for her various conditions, there has never been any significant ameliorations of her condition and her list of medication has been getting longer.

Conclusion.

Under the present clinical context, it is deemed that Ms B is not fit for gainful employment."[6] *(sottolinear tal-Qorti).*

Fl-udjenza tal-10 ta' Ottubru 2012 Dr Zrinzo tressaq in eskussjoni mill-attur u xhed illi ghalkemm min ibati mill-fibromalgia mhux necessarjament li mhux kapaci jahdem, wiehed irid jikkonsidra li min ibati b'din il-kondizzjoni ma hux f'posizzjoni li jezercita ruhu hafna u ghalhekk ix-xoghol disponibbli jkun jiddependi mil-livell ta' edukazzjoni ta' dak li jkun. Fil-kaz in dizamina Dr Zrinzo qal li s-sitwazzjoni medika tal-konventua hija aggravata mill-fatt illi

[6] Fol. 544

tbati wkoll mid-dipressjoni. Jghid hekk: *"Il-konvenuta ghandha wkoll dipressjoni. Il-fibromalgia biss hija bizzejjed biex kont nasal ghall-istess konkluzzjonijiet."*

Irrizulta ghalhekk b'mod sodisfacenti li l-konvenuta m'hiex kapaci tahdem barra d-dar.

Il-kawzali tal-attur f'dan ir-rigward jirrizulta li ma hiex fondata.

Allegat Adulterju tal-Konvenuta.

Fin-nota ta' osservazzjonijiet tieghu l-attur jikkontendi illi l-Qorti ghandha tikkonsidra wkoll l-allegazzjoni tieghu li l-konvenuta ikkommettiet adulterju u li per konsegwenza iddekadiet mid-dritt taghha li tippercepixxi manteniment minghand l-attur.

Pero', kif tajjeb osservat il-konvenuta fin-nota ta' osservazzjonijiet taghha, l-adulterju ma hux wiehed mill-kawzali li fuqhom l-attur sejjes il-kawza minnu istitwita. Tant hu hekk illi jirrizulta li din il-pretensjoni l-attur ressaqha 'l quddiem wara li l-konvenuta xhedet f'din il-kawza li xi sitt snin qabel kellha relazzjoni intima ghal ftit jiem ma' terza persuna.

F'dan ir-rigward il-Qorti taghmel is-segwenti osservazzjonijiet.

In tema legali ghandu jinghad illi una volta gie stabbilit gudizzjarment bis-sentenza tal-2006 illi ghat-tkissir taz-zwieg ta' bejn il-partijiet kien jahti unikament l-attur, l-indagini li wiehed kellu jaghmel fil-kawza odjerna hi s-segwenti: (1) jekk wara l-ghoti tas-sentenza de quo kienx baqa' l-obbligu fuq il-partijiet tal-fedelta'; (2) jekk gietx sodisfacentement ippruvata l-allegazzjoni tal-attur li mill-ghoti tas-sentenza fis-sena 2006 sallum il-konvenuta kellha relazzjonijiet intimi ma' terza persuna u b'hekk ikkommettiet adulterju; u f'kaz affermattiv (3) jekk minhabba tali cirkostanza tilfitx id-dritt lilha moghti permezz tas-sentenza precitata li tircevi manteniment minghand zewgha.

Fis-sentenza tal-Ewwel Qorti moghtija fit-28 ta' Ottubru 2004, il-Qorti kienet gia cahdet l-allegazzjoni tal-attur li l-konvenuta ikkommettiet adulterju. Isegwi ghalhekk illi kieku kien

ammess li l-Qorti fil-kawza odjerna tinvesti tali allegazzjoni, iz-zmien rilevanti kellu jkun mis-sena 2004 'il quddiem.

Pero' l-Qorti hija prekluza milli titratta din l-allegazzjoni tal-attur in kwantu din il-Qorti diversament preseduta kienet b'digriet tat-3 ta' Jannar 2011[7] cahdet ir-rikors tal-attur tat-12 ta' Ottubru 2010 li permezz tieghu kien talab li mat-talbiet attrici tizdiet talba attrici ohra fis-sens illi: "Tiddikjara u tiddeciedi li l-mara iddekadiet mid-dritt li tircievi manteniment minghand zewgha ir-rikorrenti" u dan minhabba adulterju li gie ammess minnha waqt is-seduta tas-27 ta' Lulju 2010 fejn il-konvenuta irreferiet ghal relazzjoni intima li kellha ghal ftit jiem madwar sitt snin qabel kienet qed tixhed. Ghaldaqstant l-allegazzjoni tal-attur li l-konvenuta ikkommettiet adulterju ma tifformax parti mill-mertu tal-kawza odjerna.

Ghaldaqstant is-sottomissjonijet kollha li ghamel l-attur fir-rigward tal-pretensjoni tieghu li l-konvenuta iddekadiet mid-dritt li tippercepixxi manteniment minhabba adulterju ma humiex rilevanti ghall-kawza odjerna.

Kondizzjoni Medika tal-Attur.

Fil-mori tal-kawza l-attur skopra li qed ibati minn *prostate cancer* li l-kura ghaliha qed tinvolvih hafna spejjez u ghalhekk qed jitlob li din ic-cirkostanza tittiehed in konsiderazzjoni fir-rigward ta' zieda fl-ispejjez tieghu li jnaqqsu d-disponibilita' ta' fondi biex ihallas lill-konvenuta il-manteniment taghha.

Certifikat rilaxxjat mid-Dipartiment tal-Onkologia tal-Isptar Boffa [8] jiccertifika li l-attur qed ibati minn kancer fil-prostata u li kien qed jiehu it-trattament permezz tar-raggi. Certifikat iehor din id-darba rilaxxjat minn Dr Nick Refalo (Consultant Clinical Oncologist) jiccertifika li kienet saret id-dijanjozi li l-attur qed ibati minn kancer fil-prostata. Jiccertifika li "His tumour is aggressive" u li qed jiehu tlett kwalitajiet ta' pilloli.

[7] Fol. 285
[8] Fol. 563

Fis-seduta tal-14 ta' Marzu 2013 xhed Dr Nicholas Refalo fejn ta spjegazzjoni dettaljata tal-kondizzjoni medika tal-attur kif sviluppat u xi trattamenti qed jircevi l-attur. Jghid hekk:

"Jien onkologista cjoe tabib tal-kancer. Ilni naf lill-attur madwar sena, gie ghandi peress li fl-2010 sabulu kancer tal-prostata u dak iz-zmien ma deherx li kien mifsux u ghalhekk ha kors ta' raggi li lestihom f' Awwissu 2010. Dak iz-zmien bdejnielu trattament tal-hormones.

Fl-2011 kien hemm inkwiet peress li PSA beda tiela' u cjoe test tad-demm li beda tiela' u saru certu testijiet fl-2011 bone scan f' April 2012 li wriet fic-car li kien hemm kien hemm teba' f'wahda mill-ghadma tas-sider. Bhala kura kien qed jiehu Zoladex u Zometa u dan biex inixxef it-testosterone.

Dan ilu sena li nafu fic-car li huwa mifrux pero dan ikun ilu hemm u ma kienx deher. Ahna nuzaw PSA bhala test tad-demm biex niccekjaw il-kancer, jekk jinzel iffisser li l-kura qed tahdem u vice-versa jekk jghola ffisser li l-kancer mixi.

Meta tkun fuq l-injections taz-Zoladex l-PSA kwazi dejjem jinzel pero meta jerga' jibda jitla' nghidulu CRPC li jfisser li l-kancer tal-prostata mhux qed jirrispondi ghal nuqqas ta' testosterone. L-importanza hija ghal prinjozi. Kull pazjent huwa differenti, b'tumur individwali u difficli tghid x'ser jigri u meta. L-attur ghandu marda li mhux ser jfieq minna u ghalhekk irid jiehu medicina biex tibqa' taht kontroll. Difficli nghati stima ta' tul ta' hajj a peress li ghadu b'sahhtu u ghadu zghir.

Il-medicina li jiehu l-attur bhalissa jehodhom kollha mill-isptar pero jista' jkun li 'l quddiem se jkollu bzonn medicina li ma jkunx pprovduta mill-isptar. Jien irrakommandajt kambjament fid-dieta li mhiex facli, sabiex innaqqas hafna mill-laham, halib. lx-xoghol ta' l-attur bhalissa jiflah ghalih pero biz-zmien jista' jkun li ma jkunx jiflah ghalih, probabbli mhux aktar minn sena. Bhalissa t-trattament huwa semplici pero aktar 'l quddiem bil-kimoterapija jista' jkun li ma jistax jiflah ghax-xoghol. Ma tistax nghid meta bl-ezatt jista' ikun xhur pero mhux aktar minn sena ohra. Jiena nafx-xoghol ta' A jahdem ta' ..... l-isptar, aktar 'l quddiem bil-kimoterapija se jkun difficli li jkompli dan ix-xoghol. Sahhtu jista' tigi affettwata b'diversi modi bhal tqandil u anke mentalment bhal xoghol ta'skrivanija.

Kontro-ezami.

Ma nafx b'certezza li se jibda kimoterapija ghax jista' jkun hemm affarijiet imprevedibbli pero minghajr improvist din il-marda se tkun fatali u z-zmien difficli tghid. Fil-kaz tieghu forsi sentejn. Eventwalment se jiddeterjora u ma nistax nghid meta."

Gie ppruvat illi l-medicina li ghandu bzonn l-attur tirrikjedi spiza ezorbitanti, erbat elef u erba' mitt ewro (€4,400) fix-xahar, tant li l-attur kellu jirrikorri ghand il-Community Chest Fund ghall-ghajnuna, liema ghajnuna inghatat b'ittra tad-29 ta' Mejju 2013.[9]

L-attur spjega illi apparti l-ghajnuna li qed jircevi mill-Community Chest Fund il-marda li tfaccat qed tinvolvih fi spejjez ghall-medicini ammontanti ghal circa mitejn ewro (€200) fix-xahar.

Res Superveniens.

Konsidrat il-gravita' tal-marda li hakmet lill-attur fil-mori ta' din il-kawza, il-Qorti ser tikkonsidra tapplikax il-principju tar-*res supervenjens.*

In tema legali jinghad illi l-Qrati nostrani applikaw dan il-principju fil-kazijiet meta dritt pretiz li ma jkunx issussista fil-mument li tkun giet istitwita l-kawza izda li, minhabba avveniment li jissuccedi fil-mori, jinholoq dritt fl-attur intrinsikament konness mal-kawza li tkun ghadha qed tigi trattata u li ma jbiddilx fis-sustanza l-azzjoni attrici. Gie kostantement ritenut illi f'tali cirkostanza l-Qorti ghandha d-diskrezzjoni li titratta anke dak id-dritt supervenut waqt li tkun miexja l-kawza u b'hekk jigu evitati multiplikazzjoni ta' kawzi u spejjez. (Ara. **Falzon vs B** – Appell - 08/02/1943).

Fid-dawl ta' din il-konsiderazzjoni l-Qorti qed tiddeciedi li titratta din il-pretensjoni gdida tal-attur li tincidi direttament fuq il-mertu tal-kawza odjerna. Fl-istess hin il-Qorti trid issib il-bilanc bejn id-drittiijiet tal-attur kif ukoll dawk tal-konvenuta. Tenut kont tal-piz finanzjarju li l-kondizzjoni medika tal-attur qed iggib maghha, il-Qorti tqis li jkun ekwu li l-manteniment dovut lill-attrici jigi temporanjament ridott ghal mija u tletin ewro (€130) kull erba' gimghat, liema manteniment jerga jirriverti ghal mitejn u tletin ewro (€230) kull erba' gimghat una volta ma jkunx hemm aktar manteniment dovut mill-attur ghall-minuri minhabba li jaghlaq l-eta' ta' tmintax-il sena jew jibda jahdem, liema tigi l-ewwel, sakemm ma jkunx qed jistudja 'full-time'.

[9] Fol. 612

Fir-rigward tal-kap tal-ispejjez, konsidrat li l-ebda wahda mit-talbiet attrici inizjali ma giet akkolta; konsidrat illi ma nstab l-ebda nuqqas da parti tal-konvenut, qed tiddeciedi li l-ispejjez ghandhom jigu sopportati mill-attur.

Decide:-

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti qed taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi prevja li tichad l-ewwel eccezzjoni, tilqa' parzjalment it-tieni eccezzjoni; tilqa' t-tielet eccezzjoni u tichad ir-raba eccezzjoni;

1. Tilqa' parzjalment l-ewwel talba attrici billi tiddikjara illi l-qaghda finanzjarja tal-attur tbidlet wara s-sentenza tal-kawza tas-separazzjoni ta' bejn il-partijiet moghtija fis-27 ta' Jannar 2006 minhabba l-kondizzjoni medika tal-attur kif fuq spjegat.

2. Tichad it-tieni talba.

3. Tilqa' t-tielet talba b'dan illi b'effett millum tordna li l-manteniment pagabbli mill-attur lill-konvenuta bhala manteniment ghaliha ghandu jigi ridott ghal mija u tletin ewro (€130) kull erba' gimghat li jizdied kull sena skond l-indici tal-gholi tal-hajja fl-anniversarju ta' din is-sentenza, liema manteniment jerga' jizdied ghal mitejn u tletin ewro (€230) kull erba' gimghat wara li l-obbligu tal-attur li jhallas manteniment ghall-minuri jigi estint, b'dan illi l-manteniment jibqa' jizdied kull sena skond l-indici tal-gholi tal-hajja.

Bl-ispejjez kontra l-attur.

Imhallef

Deputat Registratur

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------